Gemeente Amsterdam

DB

Voordracht voor DB Stadsdeel West van 25 augustus 2026

Portefeuille

Agendapunt C291

Tekst van openbare besluiten wordt gepubliceerd

**Onderwerp**

Instemmen met het Beheerplan Bosplantsoen West 2026 - 2033

**Het dagelijks bestuur Stadsdeel West besluit**

1. Voorlopig in te stemmen met het Beheerplan Bosplantsoen West 2026-2033 v
2. Kennis te nemen van het participatieverslag Beheerplan Bosplantsoen West
3. In te stemmen met de adviesaanvraag aan de stadsdeelcommissie over de uitvoering van het Beheerplan Bosplantsoen West 2026-2033

**Kernboodschap**

Amsterdam heeft ruim 600 hectare bosplantsoen dat voornamelijk uit bomen bestaat. Dit is 17% van de groene openbare ruimte. Voor deze bosplantsoenen zijn per stadsdeel beheerplannen opgesteld, in dit geval West. Met een vastgesteld beheerplan kan er vergunningsvrij gedund worden, om zo de ecologische kwaliteit te verbeteren.

Er is een participatietraject uitgevoerd zoals beschreven in het eerder vastgestelde participatieplan. De resultaten hebben vooral invloed gehad op de informatievoorziening tijdens de uitvoering van het beheerplan. Voorafgaand aan de definitieve vaststelling van het beheerplan wordt de stadsdeelcommissie om advies gevraagd over de prioritering van uitvoering en de wijze van informeren de komende 8 jaar.

**Bestuurlijke achtergrond**

De bomenverordening 2014 (vastgesteld 6-10-2016) stelt dat er vergunningsvrij gedund mag worden als onderhoudsmaatregel, mits er een bestuurlijk vastgesteld beheerplan is. In 2016 veranderde daardoor de regelgeving voor het beheer van bosplantsoenen.

In de Raadsbrief evaluatie uitvoering bomenverordening (TA2020-000304) werd aangegeven dat er in de stadsdelen nog geen gebruik werd gemaakt van de mogelijkheid om zonder kapvergunning te dunnen door het toepassen van beheerplannen. Met als gevolg extra administratieve lasten en in de praktijk tot het niet uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud. Het toenmalige college stond positief tegenover het opstellen van beheerplannen en heeft de stadsdelen destijds op de optie gewezen om hier werk van te maken en daarmee bureaucratie rondom kapvergunningen terug te dringen.

In 2020 heeft de Groene Driehoek (nu: Groenketenoverleg, bestaande uit het management van de directies uit de groene keten) opdracht gegeven tot het opstellen van een beheerplan Bosplantsoen per stadsdeel, destijds nog exclusief stadsgebied Weesp. Dit leidde in 2022 tot concepten voor 3 stadsdelen: Zuid, Oost en Zuidoost. Wegens personele wisselingen zijn deze concepten toen niet afgemaakt.

In het voorjaar van 2025 heeft het college van B&W het Plan Biodiversiteit Parken en Natuurgebieden 2025 2030, inclusief een overzicht met te nemen maatregelen, vastgesteld. Eén van die maatregelen is het opstellen van beheerplannen bosplantsoen omdat door het uitblijven van

dunningen sinds 2016 achterstallig onderhoud is ontstaan. Daarom is in 2025 de uitwerking van de beheerplannen weer opgepakt, nu voor alle stadsdelen. Volgens de Verordening op stadsdelen en stadsgebied (2022) zijn de dagelijks besturen gemandateerd om besluiten ter uitvoering van de Bomenverordening te nemen.

De gemeenteraad heeft op 27 juni 2024 de Participatieverordening vastgesteld. Daarin staat onder andere dat het verantwoordelijk bestuursorgaan bij aanvang van een proces voor beleid of een project een participatieplan vaststelt. Weliswaar is een beheerplan vooral *uitvoering* van beleid in de bestaande openbare ruimte, maar vanwege de gevoeligheid rondom bomenkap is er toch voor gekozen om een participatieplan op te stellen. Het dagelijks bestuur van West heeft op 8 juli 2025 het participatieplan voor het beheerplan bosplantsoen vastgesteld (VN2025-010147). Het participatieplan is inmiddels uitgevoerd (zie ad. 2 bij Onderbouwing besluit).

Het besluit om een beheerplan vast te stellen is een besluit van algemene strekking, waarop op basis van de Algemene wet Bestuursrecht bezwaar kan worden ingediend. Na het vaststellen van de beheerplannen en het afronden van de bezwaarprocedure kunnen bewoners geen bezwaar meer maken tegen de uitvoering. Wel kunnen zij blijven meewerken en -denken waar gewenst.

**Bestuurlijke prioriteit**

n.v.t.

**Wettelijke grondslag**

1. Bomenverordening Amsterdam:
    a. Artikel 3, lid 3.b: Het eerste lid geldt bovendien niet voor: het knotten als noodzakelijke beheermaatregel ter uitvoering van regulier onderhoud dan wel het dunnen van een houtopstand.

- Artikel 1 lid d. dunnen: vellen dat uitsluitend als een verzorgingsmaatregel ter bevordering van de groei van overblijvende houtopstand moet worden beschouwd en dat is gebaseerd op een door het college vastgesteld of goedgekeurd beheerplan.

*Toelichting:* Ook voor het dunnen van een houtopstand is op grond van de verordening in beginsel een vergunning nodig. Een vergunning is echter niet vereist als het dunnen geschiedt op basis van een beheerplan dat door het college is vastgesteld. In dat geval is dunnen vergunningsvrij.

- Artikel 3 lid 1: het is verboden om zonder vergunning of jaarvergunning van het college een houtopstand te vellen of te doen vellen.
- Participatieverordening Amsterdam:
    - Hoofdstuk 2 art. 3 burgerparticipatie
- Verordening op de stadsdelen en het stadsgebied Amsterdam 2022
    - Bijlage 3 (bevoegdheden)
        - C.4a: het DB heeft het mandaat om besluiten ter uitvoering van de Bomenverordening te nemen
        - V.1: het DB heeft het mandaat om hoofdstuk 2 van de Participatieverordening uit te voeren
- Algemene Wet Bestuursrecht
    - Hoofdstuk 6: Algemene bepalingen over bezwaar en beroep
    - Uitspraak 201402115/1/A3 Raad van State: daar volgt de afdeling de redenering dat het vaststellen van een beheerplan een besluit van algemene strekking is omdat het kapverbod wordt opgeheven.

Gemeente Amsterdam

DB

**Onderbouwing besluit**

Ad. 1: Voorlopig in te stemmen met het Beheerplan Bosplantsoen West 2026-2033

Beheerplannen zijn een belangrijk instrument om de ecologische kwaliteit in een bepaald gebied, in dit geval alle bosplantsoenen in beheer van gemeente Amsterdam in stadsdeel West, te verbeteren en daarmee de biodiversiteit te vergroten en vervolgens duurzaam in stand te houden.

Bosplantsoenen zijn het beste te omschrijven als kleine bosjes: een groep met bomen, idealiter met een heester- en struiklaag. Alle bosplantsoenen worden ecologisch beheerd: óf door de eigen dienst óf door de gecontracteerde aannemer van het contract Ecologisch Beheer (AI2024-0210).

Om de ecologische kwaliteit te verbeteren moeten er maatregelen uitgevoerd worden. Welke maatregelen dat zijn, staat op hoofdlijnen in het beheerplan en de achterliggende data. Bijvoorbeeld 'Omvorming voor vergroten leeftijdsspreiding'. De maatregelen zijn in een database per vak uitgewerkt naar aanleiding van een inventarisatie en het gewenste eindbeeld. In het beheerplan staan richtlijnen waar, wanneer en waarom er bomen in bosplantsoen geveld moeten worden. We noemen dat dunnen. Met een bestuurlijk vastgesteld beheerplan kan dat vergunningsvrij en geldt er geen herplantplicht. Het areaal aan bosplantsoen blijft immers gelijk omdat jonge zaailingen de kans krijgen uit te groeien tot boom. Zo wordt er gestuurd op een diversiteit aan bomen en struiken, zowel in soort, grootte en leeftijd. Als gevolg daarvan ontstaan er meer kansen voor dieren.

De globale maatregelen worden in een schouw op locatie door de beheerders in detail uitgewerkt, jaarlijks voor ca. 20% van alle bosplantsoenen. We beginnen met de vakken waar de grootste achterstand is ontstaan, die hebben de hoogste prioriteit. Om tot het gewenste eindbeeld te komen, zijn soms meerdere onderhoudsbeurten nodig, omdat je de omgeving niet te veel wilt verstoren en geen kaalslag wilt veroorzaken.

Het gemeentelijke assetmanagementsysteem (GISIB) wordt momenteel ingericht om datagestuurd te kunnen werken met het beheerplan. Zo kan ook gemonitord worden of de maatregelen het gewenste effect hebben op de biodiversiteit en of het gewenste eindbeeld bereikt wordt.

Ad. 2 Kennisnemen van het Participatieverslag Beheerplan bosplantsoen West

In het op 8 juli 2025 vastgestelde participatieplan (ZD2025-005471) staan twee participatielijnen beschreven:

1. Voor het opstellen van de beheerplannen is gekozen voor de participatievorm reageren. Het doel daarvan was om de belangen van inwoners in beeld te brengen voor een aantal specifieke onderwerpen. Hiervoor is een bewonersbijeenkomst inclusief een wandeling naar een nabijgelegen bosplantsoen gehouden op zaterdag 25 oktober in het Wachterliedpaviljoen bij het Erasmuspark.
2. Voor de uitvoering van de werkzaamheden, ná vaststelling van het beheerplan, is gekozen voor de participatievorm informeren. De wijze waarop we dit willen doen is tijdens de bewonersbijeenkomst besproken en naar aanleiding daarvan uitgebreid.

In het participatieplan stond aangegeven dat de grotere natuur(beherende) organisaties ook voor de bijeenkomsten in ieder stadsdeel uitgenodigd zouden worden. Dat is niet gebeurd. In plaats daarvan is lijn 3 uitgezet:

3. Twee conceptbeheerplannen (West en Nieuw-West) zijn als voorbeeld voor alle stadsdelen naar tien natuur(beherende) organisaties gestuurd met het verzoek om een adviserende zienswijze in te dienen.

De lijnen 1 en 3 zijn verwerkt in het participatieverslag. Het conceptverslag is naar de deelnemers gestuurd om op te reageren. In West zijn geen reacties gekomen. Samengevat:

- De aanwezige participanten van de bijeenkomst begrijpen waarom er bomen moeten worden gekapt, maar vinden het belangrijk dat de diversiteit gewaarborgd wordt. Daarbij moet een goede afweging komen tussen ecologie en gebruik door de mens. In het beheerplan zijn deze afwegingen reeds opgenomen, en de beheerders en aannemers weten wat er van ze verwacht wordt. Het eerste jaar zullen ook de boombeheerders meewerken in de uitvoering, zodat kennis tussen ecologie en boombeheer goed uitgewisseld wordt.
- Zowel in West als in de bijeenkomsten van de andere stadsdelen wordt groot belang gehecht aan een goede informatievoorziening. Bewoners willen geïnformeerd worden als de beheerders in de voorbereidingsfase de schouw in het veld gaan uitvoeren, én als de werkzaamheden starten. Daarbij is het belangrijk dat ook goed uitgelegd wordt waarom er bomen worden gekapt. Ook in vrijwel alle stadsdelen, waaronder West, wordt aangegeven dat de nieuwskanalen van bewonersgroepen gebruikt kunnen worden voor de informatievoorziening. Beide onderdelen worden uitgewerkt in een communicatieplan en een publieke mapskaart waarop planning en nadere informatie te vinden is. We streven ernaar om deze kaart in 2026 al klaar te hebben.
- Waterschap AGV heeft een zienswijze ingediend met adviezen om het beheerplan aan te passen voor de bosplantsoenen langs water om te voldoen aan de Kaderrichtlijn Water (KRW). Dat advies is integraal in alle beheerplannen, dus ook West, overgenomen.

Ad. 3 In te stemmen met de adviesaanvraag aan de stadsdeelcommissie over de uitvoering van het Beheerplan Bosplantsoen West 2026-2033

Het dagelijks bestuur stelt het beheerplan definitief vast nadat de stadsdeelcommissie om advies is gevraagd ten aanzien van:

- De uitvoering van het beheerplan, waaronder communicatie
- Het prioriteren van de maatregelen uit het plan.

Ad. a: de adviesvraag gaat niet over regelgeving, uitvoering anders dan groenonderhoud of aanpassing van het beheerplan zelf.

Wat al geregeld is:

- Er is een (intern) communicatieplan opgesteld voor de uitvoering. Daarin is te lezen wat we gaan doen. De resultaten van de participatie zijn daarin meegenomen. Het is een levend document dat maandelijks wordt bijgewerkt door de werkgroep.
- De uitvoering van het dagelijks onderhoud gebeurt volgens de eisen uit de wet Natuurbescherming, de vigerende Gedragscode soortenbescherming gemeenten (van vereniging Stadswerk) en de Amsterdamse Gedragscode Flora en Fauna.
- In ieder geval in het eerste jaar, en daarna waar nodig, werken de ecologische beheerders samen met de boombeheerders om onderlinge kennis uit te wisselen, bijvoorbeeld over boomveiligheid.
- In het ecologisch onderhoudscontract van Stadswerken zijn strenge eisen opgenomen ten aanzien van voorbereiding en uitvoering van de werkzaamheden.
- Bewoners worden via nieuwsberichten geïnformeerd over de werkzaamheden.
- Bewonersgroepen krijgen de nieuwsberichten toegestuurd zodat deze via hun eigen kanalen verder verspreid worden.

- Er komt een publieke online-kaart waarop de planning, achtergrondinformatie en streefbeelden per bosplantsoenvak te raadplegen is. Nieuwsberichten over de uitvoering zullen verwijzen naar de kaart.
- Er komen verplaatsbare borden met QR-codes die tijdens de uitvoering aan weerszijden van een bosplantsoen geplaatst worden. Daarop staat informatie wat er gebeurt en waarom, en een verwijzing naar de publieke online kaart.
- Eventuele aandachtspunten per bosplantsoen worden geregistreerd zodat de uitvoering daar rekening mee houdt bij het bepalen van de maatregelen.

Ad. b: de adviesvraag gaat over aandachtspunten over de prioritering van de uitvoering zoals in bijlage 2 staat aangegeven. Deze bijlage laat in stoplichtkleuren de voorgestelde planning van uitvoering zien.

- De planning kan wijzigen door meldingen, gebiedsontwikkeling of herinrichting, storm of uitbraken iepziekte etc. De beheerders bepalen jaarlijks de werkelijke werkvoorraad.
- Getracht wordt om het onderhoud zo verspreid mogelijk over het stadsdeel uit te voeren, zodat er voor de dieren altijd een schuilplek bereikbaar blijft.
- Jaarlijks wordt de planning en prioritering bijgesteld op basis van een plan-do-check-act cyclus.
- Waar medebeheer en noodzaak tot (gemeentelijk) onderhoud samenvallen volgt afstemming met de medebeheerders.

**Advies en afstemming**

De beheerplannen bosplantsoen zijn opgesteld in opdracht van V&OR asset Groen, en in uitgebreide samenwerking met Stadswerken Groen, Flora en Fauna en de stadsecologen van R&D. Het beheerplan van Stadsdeel West (evenals Nieuw-West, Noord en Weesp) is opgesteld door Ecologisch Adviesbureau Copijn, waamee V&OR Groen een samenwerkingsovereenkomst heeft.

Stadswerken heeft in 2025 al in enkele vakken geoefend met het conceptbeheerplan om eventuele kansen en knelpunten te herkennen en te verwerken in de definitieve versie.

Met de juristen van V&OR en Bureau Juridisch Zaken is beoordeeld of er een participatieplan en/of een bezwaartermijn nodig is. Dat was voor beide het geval. Zie verder bij Bestuurlijke achtergrond.

**Duurzaamheid**

De uitvoering van het beheerplan heeft een positief effect op duurzaamheid:

| | | |
|---|---|---|
| Klimaatneutrale stad | + | In de groene onderhoudscontracten zijn eisen opgenomen ten aanzien van uitstootvrij materieel. Die gelden dus ook voor de uitvoering van de beheerplannen. |
| Groenere en meer biodiverse stad | + | Het beheerplan heeft als doel om de bestaande bosplantsoenen ecologisch kwalitatief op orde te brengen en in stand te houden. Dat heeft als effect dat de biodiversiteit wordt gestimuleerd omdat de vakken aantrekkelijker worden voor dieren en insecten. |

| | | |
|---|---|---|
| Circulaire stad | + | Materiaal afkomstig van snoeien of dunnen wordt ter plaatse verwerkt. Dood hout in bosplantsoen is belangrijk voor de biodiversiteit. |
| Klimaatbestendige stad | + | Een gezond bosplantsoen is beter bestand tegen weersextremen, biedt een betere buffer om water op te vangen en zorgt voor koelteplekken voor mens en dier. |
| Klimaatrechtvaardige stad | +/- | Niet van toepassing in deze context, het beheerplan gaat niet over de aanleg van nieuwe bosplantsoenen, maar over het beheer van bestaande. Er is geen analyse gemaakt op basis van demografische gegevens. |

**Participatie**

Voor het opstellen van het participatieplan is advies gevraagd aan de stedelijke participatietafel, de participatietafel van West en de communicatieadviseurs van V&OR.

Het participatieplan voor het beheerplan bosplantsoen West, inclusief onderbouwing waarom voor de participatievorm reageren' is gekozen, is op 8 juli 2025 door het dagelijks bestuur vastgesteld.

Zie verder bij onderbouwing beslispunten, ad 2

**Financiële onderbouwing**

Het opstellen van de beheerplannen en de bijbehorende participatie is gefinancierd uit het programma Stadsbehoud van de asset Groen.

De uitvoering van het beheerplan wordt gefinancierd binnen de bestaande beheerbudgetten van Stadswerken. Door de werkzaamheden digitaal vast te leggen volgt op termijn steeds beter inzicht of de werkelijke uitvoeringskosten overeenkomen met de normkosten.

**Communicatie**

Binnen de gemeente

Opnemen in de te publiceren besluitenlijst

Informeren beheerders, gebiedsmakelaars, programmamanagers fysiek, Bureau Juridische Zaken (i.v.m. publicatie & bezwaartermijn)

Buiten de gemeente

Ontwikkelen mapskaart met planning en achtergrondinformatie
Opstellen communicatieplan t.b.v. de informatievoorziening tijdens de uitvoering (nieuwsberichten, communicatie met bestaande groeninitiatieven etc.)
Ontwikkelen verplaatsbare informatieborden voor gebruik tijdens de uitvoering

**Documenten**

| Registratienr. | Naam |
|---|---|
| AD2026-042734 | Stadsdeel West Voordracht (pdf) |

| | |
|---|---|
| AD2026-042754 | 260908 adviesaanvraag DB aan SDC Beheerplan Bosplantsoen 2026-2033.docx (msw12) |
| AD2026-042759 | 1a. bp bijlage 2- Toelichting maatregelen.pdf (pdf) |
| AD2026-042760 | 1b. bp bijlage 3- Datalog bosplantsoentypologie.pdf (pdf) |
| AD2026-042761 | 1. bijlage 1 - beheerplan bosplantsoen Amsterdam West 2026-2033.pdf (pdf) |
| AD2026-042762 | 1c. bp bijlage 4- Themakaart Maatregelen West.pdf (pdf) |
| AD2026-042763 | 1d. bp bijlage 5- Themakaart Urgentie.pdf (pdf) |
| AD2026-042764 | 1e. bp bijlage 6- Jaarlijkse werkwijze.pdf (pdf) |
| AD2026-042769 | 2a. participatieverslag bijlage 1.pdf (pdf) |
| AD2026-042770 | 2. bijlage 2 - Participatieverslag.pdf (pdf) |
| AD2026-042771 | Bijlage 3 - Communicatieplan beheer bosplantsoenen - versie 5-8-2025.pdf (pdf) |

**Uitslag**

A Akkoord